

.....
**รูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์**

**A Model for Teacher Development in Classroom Action Research using
a Collaborative Workshop Process with the Professional Learning Community
of Thesaban 1 School (Wat Thewsangkham) under the Royal
Patronage of the Supreme Patriarch**

Received: July 2, 2025
Revised: July 23, 2025
Accepted: August 8, 2025

ทิพย์วรินทร์ ภัทธารดิชกุล*
Thipvarin Pattatorndisakul

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนารูปแบบ 3) ทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินและปรับปรุงรูปแบบ กลุ่มเป้าหมายของการพัฒนา ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2566 จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ คู่มือรูปแบบ แบบทดสอบ แบบประเมินความสามารถของครู แบบวัดเจตคติ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาครู พบว่า ครูมีการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการพัฒนาด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยแนวทางการพัฒนา ได้แก่ กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ การคิดวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันสร้างองค์ความรู้ 2. รูปแบบการพัฒนาครูมีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบและกลไก 4) ขั้นตอนการดำเนินงาน โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ 8 Module 5) แนวทางการประเมินผล และ 6) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ โดยผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้น

*รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๑ (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์

Deputy Director of Educational Institution, Thesaban School No. 1 (Wat Thewsangkham) under the Royal Patronage of the Supreme Patriarch, Thailand

Corresponding Author Email Address: thipvarint1@gmail.com

.....
 เรียนเพิ่มขึ้น มีความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น และมีเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการ
 ในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น 4. ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบ โดยรวมครูผู้สอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
 และมีการปรับปรุงรูปแบบโดยเพิ่มเติมรายละเอียดในขั้นตอนการดำเนินงานของรูปแบบ การอบรมเชิงปฏิบัติการ
 Module1, Module2, Module3, Module4, Module5, Module6, Module7 และ Module8 ตามลำดับ

คำสำคัญ : การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน/ กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ/ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

This research aimed to 1) study basic information, 2) develop the model, 3) trial the model, and 4) evaluate and improve the model. The target group for the development was 44 teachers of Thesaban 1 School (Wat Thewsangkham) under the patronage of the Supreme Patriarch who taught in the academic year 2023. The research instruments included questionnaires, interview forms, workshop minutes, model quality check forms, model manuals, tests, teacher competency assessment forms, attitude measurement forms, and satisfaction questionnaires. Means, percentages, and standard deviations were analyzed. The research findings revealed that: 1. The study of basic data for teacher development found that teachers engaged in classroom action research at a high level and had the highest level of development needs in classroom action research. The development approaches included workshops, analytical thinking, exchanging experiences, and collaborative knowledge creation. 2. The teacher development model consisted of 6 key components: 1) principles, 2) objectives, 3) systems and mechanisms, 4) operational procedures, using an 8-module workshop process, 5) evaluation guidelines, and 6) conditions for model implementation. The evaluation of the model by experts found that it was overall appropriate, feasible, and useful. At the highest level 3. The results of the experiment using the model found that teachers had increased knowledge of classroom action research, had increased ability in classroom action research, and had increased attitudes towards classroom action research. 4. The results of the evaluation and improvement of the model showed that teachers were overall delighted and improved the model by adding details in the operating steps of the model: Workshops Module1, Module2, Module3, Module4, Module5, Module6, Module7, and Module8, respectively.

Keywords : Classroom Action Research/ Workshop Process/ Professional Learning Community

บทนำ

การเป็นครุณักวิจัยเป็นพื้นฐานของการเป็นครูที่ดี กระบวนการวิจัยทำให้มีความรู้แตกฉานในวิชาที่สอนมีความสามารถสังเกต วิเคราะห์และการเขียน ผลจากการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าครูยังมีปัญหาอยู่มากในการปรับเปลี่ยนสถานะสู่การเป็นครุณักวิจัย ตามเจตนาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และในการพัฒนาครูสู่การเป็นครุณักวิจัยนั้นก็คือ การพัฒนาให้เป็นครูที่ดีมีคุณภาพนั่นเอง สำหรับสภาพการเป็นครุณักวิจัย และปัญหาอุปสรรคของครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนขณะนี้ยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องนี้อยู่มาก เช่นเดียวกัน โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ในระยะที่ผ่านมาครูผู้สอนได้รับการพัฒนาทักษะการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องโดยส่วนใหญ่เป็นการอบรมจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งโรงเรียนได้ส่งครูเข้ารับการอบรมในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งปรากฏว่าหลังจากการอบรมแล้วครูก็ยังไม่ปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจัง ดังนั้น คณะครูและผู้บริหารจึงร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน สรุปว่า มีปัญหาที่เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลายประการ ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูขาดความมั่นใจในการทำวิจัยเนื่องจากระเบียบวิธีวิจัยมีความซับซ้อนและมีขั้นตอนที่ละเอียดทำให้ครูซึ่งยังไม่มีประสบการณ์วิจัยจึงเกิดความรู้สึกกลัวว่าจะทำงานวิจัยไม่ถูกต้อง และครูส่วนใหญ่ยังขาดความมุ่งมั่นที่จะทำงานวิจัยเนื่องจากเห็นว่าเป็นงานที่มีรายละเอียดมากมาย เป็นภาระความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติงานปกติ และยังไม่มั่นใจว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนจะส่งผลดีต่อนักเรียนอย่างแท้จริง ภาณิดา ชูช่วยสุวรรณ และยุวี ญาณปริชาเศรษฐ (Chuchaisuwan, Yanaprichaset, 2020)

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งครูผู้สอนถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องแสวงหาวิธีการและนวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง หนึ่งในกลยุทธ์ที่ได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ คือ การทำวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูเข้าใจสภาพปัญหาในห้องเรียนของตนเองอย่างแท้จริง และสามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการสอนได้ตรงตามบริบทและความต้องการของผู้เรียน (Kemmis and McTaggart, 1988) การวิจัยในชั้นเรียนมิใช่เพียงการหาคำตอบเชิงวิชาการ แต่ยังเป็นกระบวนการพัฒนาครูให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การสะท้อนผลการสอน และการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดจากประสบการณ์ตรง อารมณ์ ใจเที่ยง (Jaithiang, 2018) นอกจากนี้ ผลลัพธ์จากการวิจัยยังมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน เพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนของนักเรียนได้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (Office of the Secretary of the National Education Council, 2019) ดังนั้น การทำวิจัยในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้าง "ครูมืออาชีพ" ที่ไม่เพียงแต่สอนตามแผนการสอนที่กำหนด แต่ยังสามารถพัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของหลักฐานเชิงประจักษ์จากการวิจัย การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งเน้นการนำการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้เป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากปัญหาและความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาครูเพื่อใช้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน จึงตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมสมรรถภาพการเป็นนักวิจัยให้กับครูผู้สอน ด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อแสวงหาแนวทางใหม่ในการพัฒนาครูแทนวิธีการแบบดั้งเดิม เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการทำงานด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ และโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้
  - 3.1 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครุระหว่างก่อนและหลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์
  - 3.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนระหว่างก่อนและหลังที่ได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์
  - 3.3 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครุระหว่างก่อนและหลังที่ได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์
4. เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. รูปแบบการพัฒนาครู หมายถึง ภาพจำลองของโครงสร้างและแนวทางการดำเนินงานพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ โดยนำหลักของกระบวนการบริหารที่มีความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบทำให้การบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิผลเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย 6 ประกอบ

.....

(Buntos, 2011) สมชัย จรรยาไพบูลย์ (Charoenpaiboon, 2012) พัทธรา ชมชื่น (Chomchuen, 2012) ดังนี้ 1.1 หลักการของรูปแบบ หมายถึง หลักปฏิบัติที่สังเคราะห์ขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานของรูปแบบเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ออกแบบรูปแบบต้องกำหนดว่าจะออกแบบรูปแบบนั้น ๆ บนฐานคิดของทฤษฎีและหลักการใดบ้าง เช่น “หลักร่วมกันรับผิดชอบ” ซึ่งหมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันรับผิดชอบ เป็นต้น 1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หมายถึง เป้าหมายที่ผู้สร้างรูปแบบต้องรู้ว่าจะออกแบบรูปแบบการดำเนินงานนี้ขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ใด ซึ่งทั่วไปก็มักจะพัฒนารูปแบบขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลดีอย่างใดอย่างหนึ่ง 1.3 ระบบและกลไกสนับสนุนการดำเนินงาน หมายถึง รายละเอียดเพื่อให้ดำเนินงานเป็นไปตามหลักการและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ผู้พัฒนารูปแบบต้องจัดโครงสร้างองค์การ แต่งตั้งคณะกรรมการพร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ ความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ 1.4 ขั้นตอนการดำเนินงานหมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติโดยกำหนดภารกิจ กระบวนการ วิธีการ กิจกรรมและอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 1.5 แนวทางการประเมินผล หมายถึง การกำหนดแนวทางและเครื่องมือในการประเมินผลรูปแบบตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบว่ารูปแบบทำหน้าที่ตามที่ออกแบบไว้มากน้อยเพียงใด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือไม่เพียงใด ตลอดจนการกำหนดแนวทางในการพัฒนารูปแบบต่อเนื่องต่อไป และ 1.6 เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ หมายถึง ข้อกำหนดที่จะทำให้การนำรูปแบบไปใช้ประสบผลสำเร็จและข้อควรระวังเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น

2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง วิธีการพัฒนาบุคลากร ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง การคิดวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันสร้างองค์ความรู้ เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้จริงในบริบทของตนเอง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นผ่านการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Hands-on Experience) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing and Reflection) เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือการพัฒนาทักษะที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน วิจารณ์ พานิช (Panich, 2012) ดังนี้ 2.1 การวางแผน (Planning) เป็นการศึกษาความต้องการ (Need Assessment) ของกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาโดยกำหนดวัตถุประสงค์ หัวข้อ เนื้อหา ระยะเวลา เตรียมทีมวิทยากรและเครื่องมืออบรม และออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 2.2 การกระตุ้นความสนใจ (Engagement) เป็นกิจกรรมการละลายพฤติกรรม (Ice-breaking) และการระดมสมอง (Brainstorming) โดยการตั้งคำถามชวนคิดเพื่อเปิดประเด็นและสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการเรียนการสอนที่นำไปสู่การคิดค้นวิจัย 2.3 การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Active Participation) เป็นกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ เช่น การทำแผนการสอน การทดลองออกแบบสื่อ การแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลอง ใช้เทคนิคการสอน เช่น Group Work, Role Play, Case Study 2.4 การสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Reflection and Sharing) เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มหรือระหว่างกลุ่ม โดยวิทยากรให้ข้อเสนอแนะและชี้แนะเพิ่มเติม และ 2.5 การติดตามและนำไปใช้ (Follow-up and Application) เป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าอบรมวางแผนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้จริง ดำเนินการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นในภายหลังจากการอบรมและกลุ่มเป้าหมายได้นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้จริงในการทำงาน

.....

3. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมกันของครูที่มาร่วมกันทำงานและวางเป้าหมายร่วมกัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งมีการสะท้อนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งเน้นและส่งเสริมพัฒนาการและการเจริญเติบโตทางวิชาชีพ เป็นแนวทางการดำเนินการที่ช่วยให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนทุกระดับ ครูผู้สอนรวมทั้งบุคลากรในโรงเรียนจะต้องมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นมากกว่าให้ความสำคัญกับการสอน นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับการร่วมมือรวมพลัง การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน โดยอาศัยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของครูประกอบด้วย 5 ประการ ณรงค์ฤทธิ์ อินthanam (Inthanam, 2010) (Martin, 2011) ได้แก่ 1. การกำหนดค่านิยมร่วมกัน 2. การวางเป้าหมายร่วมกันสู่การเรียนรู้ของนักเรียน 3. การสร้างความร่วมมือของครูในการทำงานร่วมกัน 4. การร่วมกันชี้แนะในการพัฒนางาน และ 5. การร่วมกันสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ดำเนินการวิจัยตามแนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีกระบวนการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเหตุผลในการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยโดยกลุ่มตัวอย่างต้องเกี่ยวข้องกับโดยตรง กับปัญหาหรือประเด็นที่วิจัย และเหตุผลด้านความพร้อมและความยินยอมของกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความสมัครใจ ยินดีให้ความร่วมมือ ซึ่งช่วยให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและลดปัญหาด้านจริยธรรมการวิจัย โดยระยะที่ 1 แบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ จำนวน 44 คน

1.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศด้านการบริหารวิชาการ (Best Practice) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลทองผาภูมิ

.....
จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) จำนวน 1 คน และผู้อำนวยการ
สถานศึกษาโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 3 คน

1.2 ตัวแปรที่ศึกษา การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการ
ในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรใน
การศึกษา ได้แก่ สภาพปัจจุบันด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ความต้องการ
พัฒนาการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และแนวทางการพัฒนาครูด้านการวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาการ
วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ตัวอย่างเช่น การสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ
ความต้องการพัฒนาด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ได้สอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของการวิจัย ความรู้
เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาการวิจัย เป็นต้น มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .34 -
.87 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .88 และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูด้านการ
วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel

1.4 ระยะเวลาในการวิจัย การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดำเนินการวิจัย
ระหว่าง วันที่ 9 มกราคม ถึง 17 มีนาคม พ.ศ. 2566

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรม
เชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ มี
ขอบเขตการวิจัย ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้
กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยผู้วิจัยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วน
ดังนี้

2.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัย
ปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์
จำนวน 44 คน

2.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และประเมินคุณภาพ
ของรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย นักวิชาการ
จากสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารหรือการนิเทศ จำนวน 4 คน ผู้บริหารการศึกษาระดับเขต
พื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน

.....
2.2 ตัวแปรที่ศึกษา การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรในการศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมของรูปแบบ ความเป็นไปได้ของรูปแบบ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) และแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบ

2.4 ระยะเวลาในการวิจัย การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดำเนินการวิจัยระหว่างวันที่ 20 มีนาคม ถึง 30 เมษายน พ.ศ. 2566

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมายการนำรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ จำนวน 44 คน

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้น คือ การดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอน ความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอน และเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 – 1.00 มีค่าความยากง่ายอยู่ในช่วง 0.31 – 0.82 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.33 – 0.86 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 ดังอย่างคำถามแบบทดสอบความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เช่น รูปแบบการวิจัยของ (Kemmis and McTaggart, 1988) คือข้อใด แบบประเมินความสามารถของครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .35 - .88 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .82 และแบบประเมินเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .38 - .80 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .84 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel

3.4 ระยะเวลาในการวิจัย การศึกษาผลการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบเป็นระยะเวลา ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม ถึง 31 ตุลาคม 2566

ระยะที่ 4 การประเมินและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

4.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการประเมินความพึงพอใจและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

4.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ จำนวน 44 คน

4.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 44 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนชุมชน จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 49 คน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และแนวทางการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4.3 เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 และแบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการปรับปรุงรูปแบบดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel

4.4 ระยะเวลาในการวิจัย การประเมินความพึงพอใจและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ดำเนินการวิจัยระหว่าง วันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 22 ธันวาคม พ.ศ. 2566

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาของครูผู้สอนเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า โดยภาพรวมครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันมีการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.62$, $\sigma = 1.03$)

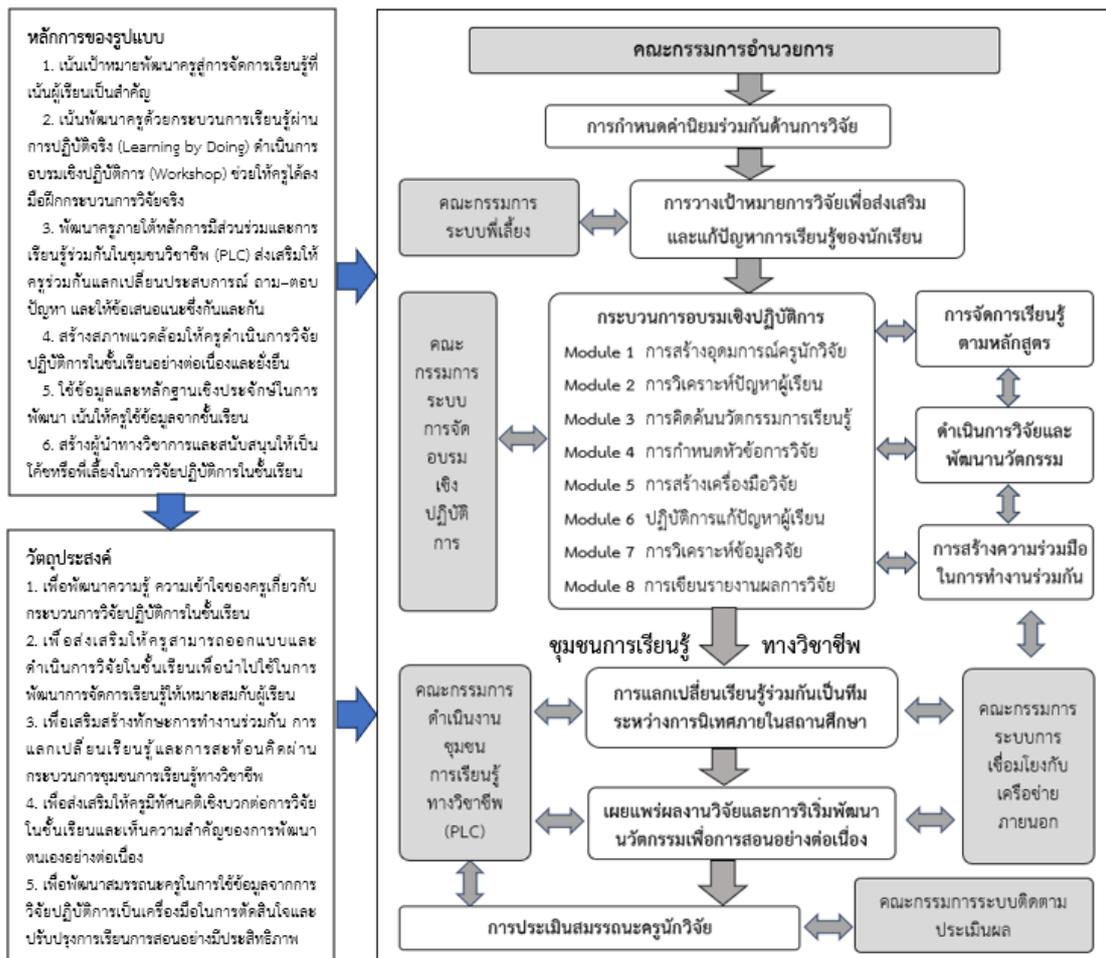

.....
และมีความต้องการพัฒนาด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = 0.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.48, \sigma = 1.06$) และมีความต้องการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55, \sigma = 0.94$) โดยข้อที่มีความต้องการสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ต้องการความรู้เกี่ยวกับการกำหนดหัวข้อการวิจัย ($\mu = 4.72, \sigma = 0.92$) ต้องการความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาการวิจัย ($\mu = 4.67, \sigma = 0.89$) และต้องการความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือการวิจัย ($\mu = 4.64, \sigma = 0.94$) ตามลำดับ 2) ด้านทักษะการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันมีทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.43, \sigma = 1.01$) และมีความต้องการพัฒนาทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59, \sigma = 0.91$) โดยข้อที่มีความต้องการสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การส่งบทความวิจัยลงตีพิมพ์ในวารสาร ($\mu = 4.75, \sigma = 0.89$) การกำหนดหัวข้อการวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน ($\mu = 4.74, \sigma = 0.97$) และการสร้างเครื่องมือการวิจัยที่มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ($\mu = 4.73, \sigma = 0.88$) ตามลำดับ 3) ด้านเจตคติต่อการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันมีเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.94, \sigma = 1.03$) และมีความต้องการพัฒนาเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53, \sigma = 0.91$) โดยข้อที่มีความต้องการสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การพัฒนาการทำงานเป็นทีม ($\mu = 4.82, \sigma = 0.96$) การจัดหาทรัพยากรเพื่อการค้นคว้าวิจัย ($\mu = 4.78, \sigma = 0.98$) และประโยชน์ของการวิจัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ($\mu = 4.68, \sigma = 0.99$) ตามลำดับ

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ได้แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูด้วยกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูมีความด้านการวิจัยและมีความสามารถในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรมผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง การคิดวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันสร้างองค์ความรู้ เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้จริงในบริบทของตนเอง เป็นการเรียนรู้ร่วมกับการปฏิบัติจริงผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพซึ่งเป็นการร่วมมือกันของครูในการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Hands-on Experience) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing and Reflection) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดค่านิยมร่วมกัน 2) การวางเป้าหมายร่วมกันสู่การเรียนรู้ของนักเรียน 3) การสร้างความร่วมมือของครูในการทำงานร่วมกัน 4) การร่วมกันชี้แนะในการพัฒนางาน และ 5) การร่วมกันสนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติ

2. ผลการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูนักวิจัยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไกสนับสนุนการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินงาน โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ 8 Module ได้แก่ Module 1 การสร้างอุดมการณ์ครูนักวิจัย Module 2 การวิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน Module 3 การคิดค้นนวัตกรรมการเรียนรู้ Module 4 การกำหนดหัวข้อการวิจัย Module 5 การสร้างเครื่องมือวิจัย Module 6 ปฏิบัติการแก้ปัญหาผู้เรียน Module 7 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย และ Module 8 การเขียนรายงานผลการวิจัย องค์ประกอบที่ 5 แนวทางการประเมินผล และ องค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ โดยผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสม ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.36$) ความเป็นไปได้ ($\mu = 4.82$, $\sigma = 0.32$) และความเป็นประโยชน์ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.43$) อยู่ในระดับมากที่สุด สามารถสรุปเป็นแผนภาพจำลองได้ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภาพจำลองรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

.....
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูระหว่างก่อนและหลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า หลังจากครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ มีคะแนนการทดสอบความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ร้อยละ 27.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนมีคะแนนการทดสอบความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพิ่มขึ้นทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูระหว่างก่อนและหลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า หลังจากครูของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ มีคะแนนการประเมินความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ร้อยละ 29.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล ปรากฏว่า ครูผู้สอนมีคะแนนการประเมินความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพิ่มขึ้นทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูระหว่างก่อนและหลังได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า หลังจากครูของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ มีคะแนนการประเมินเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ร้อยละ 26.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล ปรากฏว่า ครูผู้สอนมีคะแนนการประเมินเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพิ่มขึ้นทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า โดยรวมครูผู้สอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44$, $\sigma = 0.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมพร้อมก่อนการพัฒนา ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.84$)

.....
รองลงมาเป็นด้านที่พึงพอใจระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการดำเนินการพัฒนา ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.87$) และด้านผลสำเร็จจากการพัฒนา ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.88$) ตามลำดับ และมีการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเพิ่มเติมรายละเอียดในขั้นตอนการดำเนินงานข้อที่ 2 เพิ่มเติมรายละเอียดของการอบรมเชิงปฏิบัติการ Module1 การสร้างอุดมการณ์ครุศึกษาค้นคว้าวิจัย เพิ่มเติมรายละเอียดของการอบรมเชิงปฏิบัติการ Module2 การวิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน เพิ่มเติมรายละเอียดของการอบรมเชิงปฏิบัติการ Module3 การคิดค้นนวัตกรรมการเรียนรู้ เพิ่มเติมรายละเอียดของการอบรมเชิงปฏิบัติการ Module4 การกำหนดหัวข้อการวิจัย เพิ่มเติมรายละเอียดของการอบรมเชิงปฏิบัติการ Module5 การสร้างเครื่องมือวิจัย เพิ่มเติมรายละเอียดของการอบรมเชิงปฏิบัติการ Module6 ปฏิบัติการแก้ปัญหาผู้เรียน เพิ่มเติมรายละเอียดของการอบรมเชิงปฏิบัติการ Module7 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย และเพิ่มเติมรายละเอียดของการอบรมเชิงปฏิบัติการ Module8 การเขียนรายงานผลการวิจัยตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า โดยภาพรวมครูผู้สอนในสภาพปัจจุบันมีการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยแนวทางการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ การพัฒนาครูด้วยกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรม ผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง การคิดวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันสร้างองค์ความรู้ สอดคล้องกับ ภณิดา ชูช่วยสุวรรณ และยุวี ญาณปริษาเศรษฐ (Chuchaisuan, Yanaprichaset, 2020) พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา คือ 1) ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง 2) มีการนิเทศติดตาม 3) หลีกเลี่ยงผลผลิตครูควรเน้นสอนการวิจัยในชั้นเรียน และควรสอนความเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติจริง 4) ผู้บริหารควรคิดหาแนวทางสร้างแรงจูงใจ และ 5) รัฐควรพัฒนาครูให้มีความคิดสร้างสรรค์

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครุศึกษาค้นคว้าวิจัยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 3 ระบบและกลไกสนับสนุนการดำเนินงาน

.....

องค์ประกอบที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินงาน โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ 8 Module ได้แก่ Module1 การสร้างอุดมการณ์ครุณักวิจัย Module2 การวิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน Module3 การคิดค้นนวัตกรรมการเรียนรู้ Module4 การกำหนดหัวข้อการวิจัย Module5 การสร้างเครื่องมือวิจัย Module6 ปฏิบัติการแก้ปัญหาผู้เรียน Module7 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย และ Module8 การเขียนรายงานผลการวิจัย องค์ประกอบที่ 5 แนวทางการประเมินผล และ องค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ โดยผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสม ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.36$) ความเป็นไปได้ ($\mu = 4.82$, $\sigma = 0.32$) และความเป็นประโยชน์ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.43$) อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ วิธีดำเนินงานของรูปแบบข้างต้นเป็นการออกแบบวิธีการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนตามแนวทางการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ความสามารถให้เกิดสมรรถนะสูงสุดกับหน่วยงาน ซึ่งประกอบไปด้วย 3 แนวทางที่สำคัญ ได้แก่ 1) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความรู้และทักษะ 2) การเรียนรู้จากการแก้ปัญหาจริงระหว่างการทำงานเพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญ และ 3) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมจากกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญและการมีเจตคติที่ดี โดยแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัยของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ สามารถนำวิธีการพัฒนาบุคลากรที่หลากหลายวิธีการมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมโดยประกอบด้วย 3 วิธีการ ได้แก่ 1) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความรู้และทักษะการวิจัย 2) การเรียนรู้จากการแก้ปัญหาจริงระหว่างการทำงานเพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญในกระบวนการวิจัย และ 3) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมจากกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญและการมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัย ผลการประเมินดังกล่าวสะท้อนว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ครูสามารถวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน ออกแบบวิธีแก้ปัญหา ทดลองใช้ และสะท้อนผลการปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988) ที่อธิบายว่า การวิจัยปฏิบัติการเป็นกระบวนการเรียนรู้เชิงสะท้อน (reflective cycle) ที่ช่วยพัฒนาทั้งครูและผู้เรียน นอกจากนี้ การมี PLC เป็นกลไกสนับสนุน ช่วยให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และร่วมกันพิจารณาข้อค้นพบจากการปฏิบัติ ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (collaborative learning) และความมั่นใจในการทำวิจัยมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ DuFour and Eaker (2008) ที่ชี้ว่าการทำงานในลักษณะชุมชนวิชาชีพช่วยสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน และเพิ่มพูนคุณภาพการสอน เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยในประเทศ เช่น สุวรรณิ จันทรมณี (Chanmanee, 2019) พบว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการที่บูรณาการกับการสร้าง PLC สามารถยกระดับความสามารถครูในการวิจัยในชั้นเรียน และสร้างเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่ชี้ว่า ครูผู้เข้าร่วมโครงการมีทักษะวิจัยสูงขึ้น และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนได้จริง ดังนั้น จะเห็นได้ว่ารูปแบบการพัฒนาครูที่บูรณาการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เข้ากับ PLC มีประสิทธิภาพต่อการยกระดับสมรรถนะด้านการวิจัยปฏิบัติการของครู โดยไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มความรู้และทักษะ

.....
การวิจัย แต่ยังคงสร้างเครือข่ายวิชาชีพที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูระหว่างก่อนและหลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่าหลังจากครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ มีคะแนนการทดสอบความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ร้อยละ 27.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนมีคะแนนการทดสอบความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพิ่มขึ้นทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยกระบวนการที่สำคัญที่ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวิจัยคือ โมดูลการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการด้านการวิจัย โดยคณะกรรมการดำเนินงานจัดทำโครงการและกิจกรรมการฝึกอบรมตามโมดูลการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการด้านการวิจัย ประกอบด้วย 8 Module ได้แก่ Module1 การสร้างอุดมการณ์ครูก้าววิจัย Module2 การวิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน Module3 การคิดค้นนวัตกรรมการเรียนรู้ Module4 การกำหนดหัวข้อการวิจัย Module5 การสร้างเครื่องมือวิจัย Module6 ปฏิบัติการแก้ปัญหาผู้เรียน Module7 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย และ Module8 การเขียนรายงานผลการวิจัย สะท้อนว่าครูผู้สอนที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการและแนวคิดของการวิจัยในชั้นเรียน การวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรู้ การตั้งคำถามการวิจัย การวางแผนการทำวิจัย การเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย สาเหตุสำคัญที่ทำให้คะแนนความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูเพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการช่วยให้ครูได้เรียนรู้เชิงลึกผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ควบคู่กับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใน PLC ที่เปิดโอกาสให้ครูได้สะท้อนผลการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนแนวทางแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ร่วมและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ DuFour, DuFour and Eaker (2008) ที่ชี้ว่า PLC มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพครูผ่านการเรียนรู้ร่วมกันในเชิงวิชาชีพ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานของ สุวรรณิ จันทรมณี (Chanmanee, 2019) ที่พบว่าการพัฒนาครูด้วยรูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับ PLC ช่วยเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการวิจัยปฏิบัติการ ตลอดจนสร้างเจตคติที่ดีต่อการใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือพัฒนาการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988) ที่มองว่าการวิจัยปฏิบัติการเป็นวงจรสะท้อนคิด (reflective cycle) ที่ช่วยให้ครูเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและปรับปรุงการสอนได้อย่างมีระบบ ดังนั้นการที่ครูโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) มีคะแนนการทดสอบความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงขึ้น ยืนยันได้ว่ารูปแบบการพัฒนาที่ใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับ PLC มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางการพัฒนาครูในบริบทของโรงเรียนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

3.2 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูระหว่างก่อนและหลังได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า หลังจากครูของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ มีคะแนนการประเมินความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ร้อยละ 29.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล ปรากฏว่า ครูผู้สอนมีคะแนนการประเมินความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพิ่มขึ้นทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ต้องการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางของการปฏิรูปการศึกษา และพัฒนากระบวนการทำงานของครูให้เป็นระบบ สาเหตุสำคัญที่ทำให้ครูมีความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ครูได้ฝึกทักษะการเขียนโครงร่างวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ผลภายใต้การดูแลของวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญ ขณะเดียวกัน การมี PLC ช่วยให้ครูเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนการปฏิบัติ (reflection) ร่วมกับเพื่อนครู ซึ่งเป็นกลไกที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและการปรับปรุงทักษะอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988) ที่เสนอว่า การวิจัยปฏิบัติการคือ กระบวนการเรียนรู้แบบวนรอบที่ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนคิด ผลลัพธ์ดังกล่าวยังสอดคล้องกับ DuFour, DuFour and Eaker (2008) ที่ยืนยันว่าการทำงานร่วมกันในลักษณะชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะช่วยพัฒนาคุณภาพการสอนและทักษะทางวิชาชีพของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศ เช่น สุวรรณิ จันทรมณี (Chanmanee, 2019) ที่พบว่าการใช้รูปแบบอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับ PLC สามารถเพิ่มพูนทั้งความรู้และความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการของครูได้จริง ดังนั้น การที่ครูโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) มีคะแนนความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงขึ้นหลังการพัฒนา แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของรูปแบบดังกล่าว ที่ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวิจัยของครู แต่ยังวางรากฐานในการนำการวิจัยมาใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน

3.3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูระหว่างก่อนและหลังได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า หลังจากครูของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ มีคะแนนการประเมินเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ร้อยละ 26.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล ปรากฏว่า ครูผู้สอนมีคะแนนการประเมินเจตคติต่อการ

.....
วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพิ่มขึ้นทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 สะท้อนว่าครูผู้สอนในโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ ตระหนักและเห็นความสำคัญและต้องการที่จะพัฒนาตนเองในด้านการวิจัยแล้ว ครูผู้สอนที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการยังมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งต่างจากก่อนทำกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งครูผู้สอนส่วนมากมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลายประเด็น กล่าวคือ ครูผู้สอนส่วนมาก คิดว่าการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยาก และมีความซับซ้อน การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไม่ใช่หน้าที่ของครู แต่เป็นหน้าที่ของผู้เรียนในระดับบัณฑิตศึกษา การทำวิจัยต้องมีสถิติที่มีความยุ่งยากและซับซ้อน การดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจะต้องทำไปคนละส่วนกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน แต่หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการแล้ว ครูผู้สอนส่วนมากมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ การทำวิจัยปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนไม่ใช่เรื่องที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนอย่างที่คิด การที่เจตคติของครูต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงขึ้น อาจเป็นผลมาจากลักษณะของการอบรมเชิงปฏิบัติการที่เปิดโอกาสให้ครูได้ลงมือปฏิบัติจริง และเห็นคุณค่าของการนำการวิจัยมาใช้แก้ไขปัญหาการเรียนการสอนของตนเอง ขณะเดียวกัน การมี PLC เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครู ทำให้ครูได้รับแรงเสริมทางบวก เกิดกำลังใจ ความเชื่อมั่น และความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง ส่งผลให้เจตคติต่อการทำวิจัยปฏิบัติการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Guskey (2002) ที่อธิบายว่าการพัฒนาครูที่เน้นการปฏิบัติจริงและการมีส่วนร่วม จะช่วยเปลี่ยนแปลงทั้งความรู้ ความสามารถ และทัศนคติของครูในเชิงบวก ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณณี จันทรมณี (Chanmanee, 2019) ที่พบว่า การใช้รูปแบบอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับ PLC ช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ทำให้ครูมองเห็นว่าการวิจัยไม่ใช่ภาระเพิ่มเติม แต่เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานของ DuFour, DuFour and Eaker (2008) ที่กล่าวว่า PLC เป็นกลไกสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาวิชาชีพครู ดังนั้น การที่ครูโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) มีคะแนนเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงขึ้นภายหลังการพัฒนาสะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบดังกล่าวสามารถสร้างความเชื่อมั่นและแรงบันดาลใจให้ครูยอมรับการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ในพระสังฆราชูปถัมภ์ พบว่า โดยรวมครูผู้สอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้เน้นส่งเสริมการฝึกฝนเรียนรู้โดยอิสระภายใต้เป้าหมายและการวางแผนของครู จัดกระบวนการที่เน้นให้ครูผู้สอนที่มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีความกระตือรือร้นและมีความตั้งใจที่จะดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาระบบการทำงานของตนเองให้ดีขึ้นครูผู้สอนสามารถพัฒนาตนเองในด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ กล่าวคือ เกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการทำวิจัยปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน สามารถดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ถูกต้องตาม

.....
รูปแบบและขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน สามารถดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในเรื่องที่ดำเนินการได้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น จึงทำให้ครูรู้สึกพึงพอใจจากการได้ฝึกฝนการแก้ปัญหาและได้วางแผนการฝึกฝนเรียนรู้ด้วยตนเองในชุดฝึกทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ได้ออกแบบให้มีรูปแบบที่สวยงามน่าสนใจ ทำให้อยากรู้ อยากเรียน ตัวอักษรและรูปภาพที่ปรากฏในชุดฝึกทักษะที่สามารถอ่านได้ชัดเจน การฝึกทักษะของครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ความพึงพอใจในระดับมากนี้ อาจมาจากการที่ครูได้รับโอกาสในการเรียนรู้เชิงปฏิบัติจริง (hands-on learning) ผ่านกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งทำให้ครูเกิดความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทการสอนของตนเอง ขณะเดียวกัน การมี PLC ทำให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ ได้รับกำลังใจและการสนับสนุน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนวิชาชีพที่ช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจและความพึงพอใจ สอดคล้องกับ Guskey (2002) ที่กล่าวว่าความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาวิชาชีพจะเพิ่มขึ้นเมื่อครูเห็นการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในความรู้สึกและการปฏิบัติของตนเอง ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานของ สุวรรณิ จันทรมณี (Chanmanee, 2019) ที่พบว่าครูมีความพึงพอใจสูงต่อการพัฒนาผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับ PLC เพราะช่วยให้ครูไม่รู้สึกโดดเดี่ยวในการทำวิจัย และเห็นว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสามารถทำได้จริง อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ DuFour, DuFour and Eaker (2008) ที่เน้นว่า PLC ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมที่ทำให้ครูเกิดความพึงพอใจต่อการพัฒนาวิชาชีพมากขึ้น ดังนั้น การที่ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาในระดับมาก ยืนยันได้ว่ารูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมทั้งในด้านกระบวนการและผลลัพธ์ สามารถเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และสามารถขยายผลไปใช้ในบริบทของสถานศึกษาอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ในการวิจัย

การพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีวิธีดำเนินการประกอบด้วย 8 Module ได้แก่ Module 1 การสร้างอุดมการณ์ครูกิจเป็นกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการของการวิจัยในชั้นเรียน และกระตุ้นให้ครูมีแรงบันดาลใจในการนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน Module 2 การวิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน เป็นกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในตัวแปรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเรียนรู้ของนักเรียนและฝึกฝนทักษะให้ครูสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่นำไปสู่การกำหนดหัวข้อการวิจัยได้ Module 3 การคิดค้นนวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาของนักเรียนและฝึกฝนทักษะให้ครูสามารถวิเคราะห์นวัตกรรมการเรียนรู้ และนำนวัตกรรมมากำหนดหัวข้อการวิจัยได้ Module 4 การกำหนดหัวข้อการวิจัย เป็นกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหัวข้อการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาของนักเรียน และฝึกฝนทักษะให้ครูสามารถจัดทำหัวข้อการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาของนักเรียนได้ Module 5 การสร้างเครื่องมือวิจัย เป็นกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย และฝึกฝนทักษะให้ครูสามารถการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือตามหัวข้อการวิจัย

.....
ได้ Module 6 ปฏิบัติการแก้ปัญหาผู้เรียน เป็นกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ ทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย และฝึกฝนทักษะให้ครูสามารถใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลได้สอดคล้องกับแผนการวิจัยที่กำหนด Module 7 การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย เป็นกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย และฝึกฝนทักษะให้ครูสามารถออกแบบวิธีการวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลได้สอดคล้องกับแผนการวิจัย Module 8 การเขียนรายงานผลการวิจัย เป็นกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเขียนรายงาน ผลการวิจัยในชั้นเรียน และฝึกฝนทักษะให้ครูสามารถจัดทำรายละเอียดของรายงานผลการวิจัย ในชั้นเรียนได้ ส่งผลให้ครูผู้สอนมีความรู้ด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และเจตคติต่อการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดและเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาด้านการวิจัยคือการสนับสนุนด้านทรัพยากร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนโดยการจัดหาแหล่งข้อมูล เอกสาร ตำราเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน งบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ อย่างเพียงพอ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และกระตุ้นให้ครูผู้สอนดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาสมรรถนะครูนักวิจัยตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลให้ครูมีความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงขึ้น ดังนั้น ควรนำรูปแบบดังกล่าวไปพัฒนาครูโดยเน้นให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองร่วมกับคำชี้แนะของผู้เชี่ยวชาญจะทำให้ครูมีความมั่นใจในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนและพัฒนาเป็นหัวข้อการวิจัย ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงในชั้นเรียนร่วมกันของครู

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาสมรรถนะครูนักวิจัยตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลให้ครูมีความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงขึ้น ดังนั้น ควรมีการวิจัยขยายผลในการบริหารงานวิชาการที่ใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยที่ได้ไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น การดำเนินการวิจัยไม่ควรดำเนินการครั้งเดียว รอบเดียว ควรมีการสรุปผลการทำงาน และนำมาสะท้อนผลและปรับเปลี่ยนแผนการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

2.2 จากผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาสมรรถนะครูนักวิจัยตามรูปแบบการพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลให้ครูมีความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงขึ้น ดังนั้น ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบการบริหารงานบุคลากรด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูนักวิจัยโดยมีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของครูร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการฝึกทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูนักวิจัยอย่างต่อเนื่อง

.....
Reference

- Buntos, M. (2011). *Development of an Administration Model for Internal Quality Assurance Affecting the Quality of Schools under the Office of the Basic Education Commission*. [Doctoral dissertation]. Ubon Ratchathani Rajabhat University. (in Thai)
- Chanmanee, S. (2019). Teacher Development in Classroom Action Research using Professional Learning Communities. *Journal of Education*, 30(2), 55-70. (in Thai)
- Charoenpaiboon, S. (2012). *Development Model for Internal Quality Assurance in Educational Institutions under the Office of the Secondary Educational Service Area 29*. [Doctoral dissertation]. Ubon Ratchathani Rajabhat University. (in Thai)
- Chomchuen, P. (2012). *An Effective Community Participatory Academic Administration Model in Educational Institutions under the Office of the Primary Educational Service Area*. [Doctoral dissertation]. Ubon Ratchathani Rajabhat University. (in Thai)
- Chuchaisuwan, P., and Yanaprichaset, Y. (2020). Guidelines for Developing Classroom Research Competence of Primary School Teachers: a Complete Needs Assessment. *Journal of Silpakorn Educational Research*, 12(2), 306-323. (in Thai)
- DuFour, R., DuFour, R., and Eaker, R. (2008). *Revisiting Professional Learning Communities at Work: New Insights for Improving Schools*. Bloomington: Solution Tree Press.
- Guskey, T. R. (2002). Professional Development and Teacher Change. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 8(3), 381–391.
- Inthanam, N. (2010). *Development of Benchmarks for Creating Professional Learning Communities in Schools*. Bangkok. [Doctoral dissertation]. Chulalongkorn University. (in Thai)
- Jaithiang, A. (2018). *Classroom Research: Approaches and Methods*. Bangkok: Kasetsart University Press. (in Thai)
- Kemmis, S., and McTaggart, R. (1988). *The Action Research Planner*. Victoria: Deakin University Press.
- Martin M. (2011). Professional Learning Communities. In Contemporary Issues in Learning and Teaching. *Contemporary Issues in Learning and Teaching*. (pp. 142–152). London: Sage Publications Ltd.
- Office of the Secretary of the National Education Council. (2019). *Policy Research Report on Teacher Development through Classroom Research*. Bangkok: Prikwan Graphic. (in Thai)
- Panich, W. (2012). *Ways to Create Learning for Students in The 21st Century*. Bangkok: Tathata Publication. (in Thai)